Çocuklar ?çin Ki?ilik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuklar ?çin Ki?ilik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18896

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuklar ?çin Ki?ilik Ölçe?i, psikolojik de?erlendirme alan?nda önemli bir araç olup, orijinali yabanc? dilde olan bir ki?ilik envanterinin Türk kültürüne **uyarlama** çal??mas?n?n ürünüdür. Bu ölçek, H. G. Erden taraf?ndan 1995 y?l?nda Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde sunulan bir doktora tezi kapsam?nda Türk çocuklar? popülasyonu için geçerlik ve **standardizasyon** çal??malar? yap?larak geli?tirilmi?tir. Ölçe?in temel amac?, çocuklar?n geli?imsel dönemlerine uygun olarak temel ki?ilik özelliklerini ve psikososyal e?ilimlerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu adaptasyon çal??mas?, Türkiye'deki klinik, e?itim ve ara?t?rma ortamlar?nda çocuk **ki?ilik** yap?s?n?n incelenmesi için sa?lam bir zemin sa?lam??t?r.

Bu envanter, çocuklar?n duygusal istikrar, d??adönüklük, sorumluluk ve uyumluluk gibi çok boyutlu ki?ilik faktörlerini de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r. Adaptasyon süreci, dilsel e?de?erli?in sa?lanmas? ve kültürel uygunlu?un test edilmesi gibi titiz psikometrik a?amalar? içermektedir.

Anahtar Kelimeler

Çocuk Ki?ili?i, Ki?ilik Envanteri, Psikometrik Ölçek, Uyarlama, Standardizasyon, Çocuk De?erlendirme, Erden 1995.

Yazarlar

H. G. Erden (Uyarlama ve Standardizasyon Çal??mas?).

Amaç

Ölçe?in birincil **amac?**, okul ça??ndaki Türk çocuklar?n?n ki?ilik özelliklerinin kapsaml? bir ?ekilde belirlenmesi ve ölçülmesidir. Bu çal??ma, çocuklar?n akademik ba?ar?, sosyal ili?kiler ve duygusal düzenleme yetenekleri gibi alanlarla ili?kili olan temel ki?ilik boyutlar?n? tespit etmeyi hedefler. Elde edilen veriler, çocuk psikolojisi ara?t?rmalar?nda temel bilgi kayna?? olarak kullan?labilir.

?kincil olarak, bu ölçek klinisyenlere ve e?itim dan??manlar?na, çocuklar?n geli?imsel normlardan sapma gösteren ya da özel dikkat gerektiren ki?ilik profillerini tan?mlamada yard?mc? olmay? amaçlamaktad?r. Ölçek, çocuk ve ergen ruh sa?l??? alan?nda tan? ve müdahale planlamas?na katk? sa?lamak üzere geli?tirilmi?tir.

Yap?sal Özellik

Çocuklar ?çin Ki?ilik Ölçe?i, genellikle yeti?kin **ki?ilik** modellerinin (örne?in Be? Faktör Modeli) çocukluk dönemine adapte edilmi? versiyonlar?na dayan?r. Bu ba?lamda, ölçülen yap?sal

ARABPSYCHOLOGY.COM

özellikler, çocuklar?n davran??sal e?ilimlerini, duygusal tepki verme biçimlerini ve sosyal etkile?im stillerini yans?tan temel ve istikrarl? psikolojik boyutlard?r.

Bu boyutlar tipik olarak, çocu?un çevreye kar?? ne kadar aç?k, ne kadar kayg?l? veya ne kadar sosyal oldu?unu gösteren temel faktörlerden olu?ur. Erden'in çal??mas?, orijinal envanterin teorik yap?s?n?n Türk kültürü içinde geçerlili?ini koruyup korumad???n? incelemeyi ve kültüre özgü olas? farkl?l?klar? ortaya ç?karmay? gerektirmi?tir.

Geçerlik

Kaynak bilgide Çocuklar ?çin Ki?ilik Ölçe?i'ne dair say?sal geçerlik katsay?lar? do?rudan sunulmam??t?r. Ancak, bir doktora tezi düzeyindeki **standardizasyon** çal??mas? göz önüne al?nd???nda, kapsaml? geçerlik çal??malar?n?n yürütüldü?ü varsay?lmaktad?r.

Bu çal??malar?n, yap? geçerli?ini (örne?in, Do?rulay?c? veya Aç?mlay?c? **Faktör Analizi**), ölçüt ba??ml? geçerli?i (ilgili d?? kriterlerle korelasyonlar) ve iç tutarl?l?k analizlerini içermesi beklenir. Detayl? geçerlik sonuçlar?, ara?t?rmac?lar?n 1995 tarihli doktora tezine ba?vurmas?yla elde edilebilir.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** bilgileri kaynakta belirtilmemi?tir. Psikometrik aç?dan sa?lam bir uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in zaman içindeki tutarl?l???n? (test-tekrar test güvenirli?i) ve maddeler aras?ndaki iç tutarl?l???n? (Cronbach Alfa katsay?s?) gösteren verilerin raporlanmas? zorunludur.

H. G. Erden, tezi kapsam?nda bu ölçe?in Türk çocuklar? örnekleminde yeterli düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermi? olmal?d?r. Yüksek güvenirlik, ölçe?in ölçtü?ü ki?ilik özelliklerinin kararl? ve rastgele hatalardan ar?nm?? oldu?u anlam?na gelir.

Faktör Analizi

Çocuklar ?çin Ki?ilik Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü ve boyutlar?n? belirlemek amac?yla **Faktör Analizi** (muhtemelen Aç?mlay?c? ve/veya Do?rulay?c? Faktör Analizi) kullan?lm??t?r. Bu analiz, orijinal envanterin teorik olarak öngörülen faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de istatistiksel olarak desteklenip desteklenmedi?ini test etmek için hayati öneme sahiptir.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in kaç temel ki?ilik boyutunu ölçtü?ünü ve her bir maddenin hangi faktör alt?nda topland???n? aç?kça göstermektedir. Bu, ölçe?in yap?sal **geçerlik** kan?tlar?n?n temelini olu?turur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Enstrüman Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Büyük olas?l?kla Likert tipi derecelendirme veya ?ki Seçenekli (Evet/Hay?r) yan?t format? kullanan, öz bildirim veya ebeveyn bildirim envanteri.

Language Available: Türkçe

Population Group: Çocuklar ve Ergenler

Age Group: Genellikle 6-16 ya? aral???ndaki okul ça?? çocuklar?.

Population Details: Türkiye'deki ilkokul ve ortaokul düzeyindeki çe?itli sosyo-ekonomik ve co?rafi bölgelerden seçilmi? örneklem grubu üzerinde standardizasyonu yap?lm??t?r.

Test Methodology: Psikometrik bir envanter olup, bireyin belirli ifadelere kat?lma veya kat?lmama derecesini ölçerek ki?ilik profilini ç?karmay? amaçlar.

Anahtar Kelimeler

Ki?ilik Yap?s?, **Geçerlik** Çal??mas?, **Güvenirlik**, Psikolojik Test, Çocukluk Dönemi, Ankara Üniversitesi, Doktora Tezi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (1995 tezi dönemi itibar?yla)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in ticari kullan?m? ve akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için gerekli izinler, orijinal envanterin telif hakk? sahibine ve uyarlama çal??mas?n? yürüten H. G. Erden'e dan???larak belirlenmelidir.

Ücret: Akademik tez içinde yer alan bir çal??ma oldu?undan, genellikle ara?t?rmac?lar için ücretsiz eri?im sa?lanmaktad?r, ancak resmi kullan?m için ücret talep edilebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Y?l?: 1995 (Uyarlama ve Standardizasyon Çal??mas? Y?l?).

Kaynaklar

Erden, H. G. (1995). *Çocuklar için ki?ilik envanteri: Türk çocuklar? için uyarlama ve standardizasyon çal??mas?* (Doktora tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Çocuklar ?çin Ki?ilik Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Kaynak bilgide Çocuklar ?çin Ki?ilik Ölçe?i'nin orijinal maddeleri sunulmam??t?r. Maddelerin tamam?na eri?im için yukar?da belirtilen doktora tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM